

Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Γκλαβέρη Αναστασία

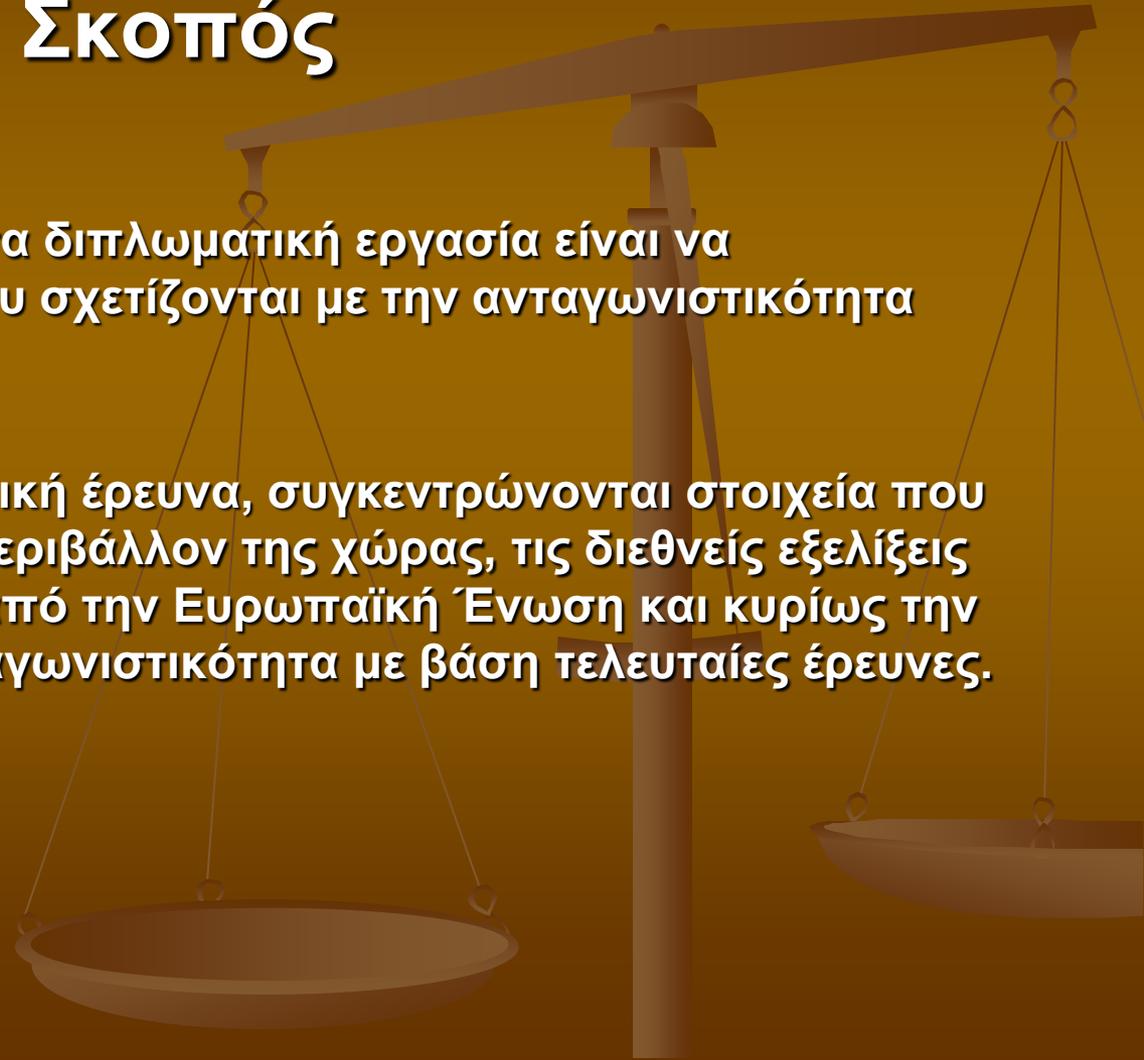

Μάιος 2006

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Σκοπός

- n Σκοπός μας στην παρούσα διπλωματική εργασία είναι να διερευνήσουμε θέματα που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα στην Ελλάδα.
- n Μέσα από μία βιβλιογραφική έρευνα, συγκεντρώνονται στοιχεία που αφορούν το οικονομικό περιβάλλον της χώρας, τις διεθνείς εξελίξεις αλλά και τις προκλήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κυρίως την θέση της Ελλάδας σε ανταγωνιστικότητα με βάση τελευταίες έρευνες.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Ορισμοί Ανταγωνιστικότητας

- Σύμφωνα με τους διεθνείς οργανισμούς ανταγωνιστικότητα είναι: «...η ικανότητα μιας χώρας να επιτύχει και να διατηρήσει υψηλά επίπεδα ανάπτυξης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ», όπως επίσης και «...η ικανότητα μιας χώρας να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία ώστε να αυξήσει τον εθνικό πλούτο, διαχειριζόμενη πόρους και διαδικασίες, ελκυστικότητα και επιθετικότητα, παγκοσμιοποίηση και εγγύτητα και συνθέτοντας αυτές τις σχέσεις σε ένα οικονομικό και κοινωνικό μοντέλο».
- Σύμφωνα με τον ορισμό που υιοθέτησε το ΕΣΑΑ, η ανταγωνιστικότητα αναφέρεται στην «ικανότητα διατήρησης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των πολιτών της χώρας - αναβάθμισης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενίσχυσης της απασχόλησης και της πραγματικής συνοχής, της περιβαλλοντικής προστασίας και αναβάθμισης, της διαρκούς Βελτίωσης της παραγωγικότητας - υπό συνθήκες παγκοσμιοποίησης».

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Παγκόσμιος δείκτης ανταγωνιστικότητας

- Η ανταγωνιστικότητα κάθε χώρας κρίνεται σύμφωνα με τον «δείκτη ολικής ανταγωνιστικότητας (Global Competitiveness Index)», ο οποίος λαμβάνει υπόψη του τόσο μικρο-οικονομικούς όσο και μακρο-οικονομικούς παράγοντες. Τα στοιχεία που συντελούν στην τελική διαμόρφωση του δείκτη αυτού ανήκουν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες: βασικές απαιτήσεις, βελτίωση αποδοτικότητας και παράγοντες καινοτομιών.
- Από εκεί και πέρα, μιλώντας για βασικές απαιτήσεις ο δείκτης εξετάζει εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στους θεσμούς, υποδομές, μακροοικονομική κατάσταση και υγεία-εκπαίδευση της εκάστοτε χώρας. Αναφορικά με την βελτίωση της αποδοτικότητας, στο σημείο αυτό εξετάζονται στοιχεία που σχετίζονται με την ανώτερη εκπαίδευση και κατάρτιση, με την αποτελεσματικότητα των αγορών καθώς επίσης και την τεχνολογική ετοιμότητα. Τέλος, οι παράγοντες καινοτομιών ουσιαστικά αναφέρονται στην λειτουργία και στρατηγική της επιχείρησης καθώς επίσης και στην καινοτομία.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη ολικής ανταγωνιστικότητας

Η Ελλάδα σύμφωνα με το δείκτη ολικής ανταγωνιστικότητας κατατάσσεται στην 47η θέση μεταξύ 117 χωρών. Επιπλέον, το 2005 σημειώθηκε μια σχετική βελτίωση στους τομείς επιχειρηματικότητας και καινοτομιών οι οποίοι επηρεάζουν περισσότερο τη συνολική βαθμολογία στο στάδιο της καινοτομίας στο οποίο βρίσκεται φέτος η Ελλάδα

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με τους θεσμούς

Η Ελλάδα εμφανίζει αρκετά καλές επιδόσεις στην ελευθερία του τύπου, στην ασφάλεια και στη διαφάνεια στις συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων ενώ τα προβλήματα αναφέρονται στην εμπιστοσύνη του κοινού στην οικονομική εντιμότητα των πολιτικών, στη φοροδιαφυγή και στο διοικητικό κόστος των επιχειρήσεων. Συγκριτικά με τις 25 χώρες της Ε.Ε. η Ελλάδα βρίσκεται στη 18η θέση με βαθμολογία 4,19 λίγο χαμηλότερη από το μέσο όρο της ΕΕ-25 ενώ την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Δανία με βαθμολογία 5,91.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

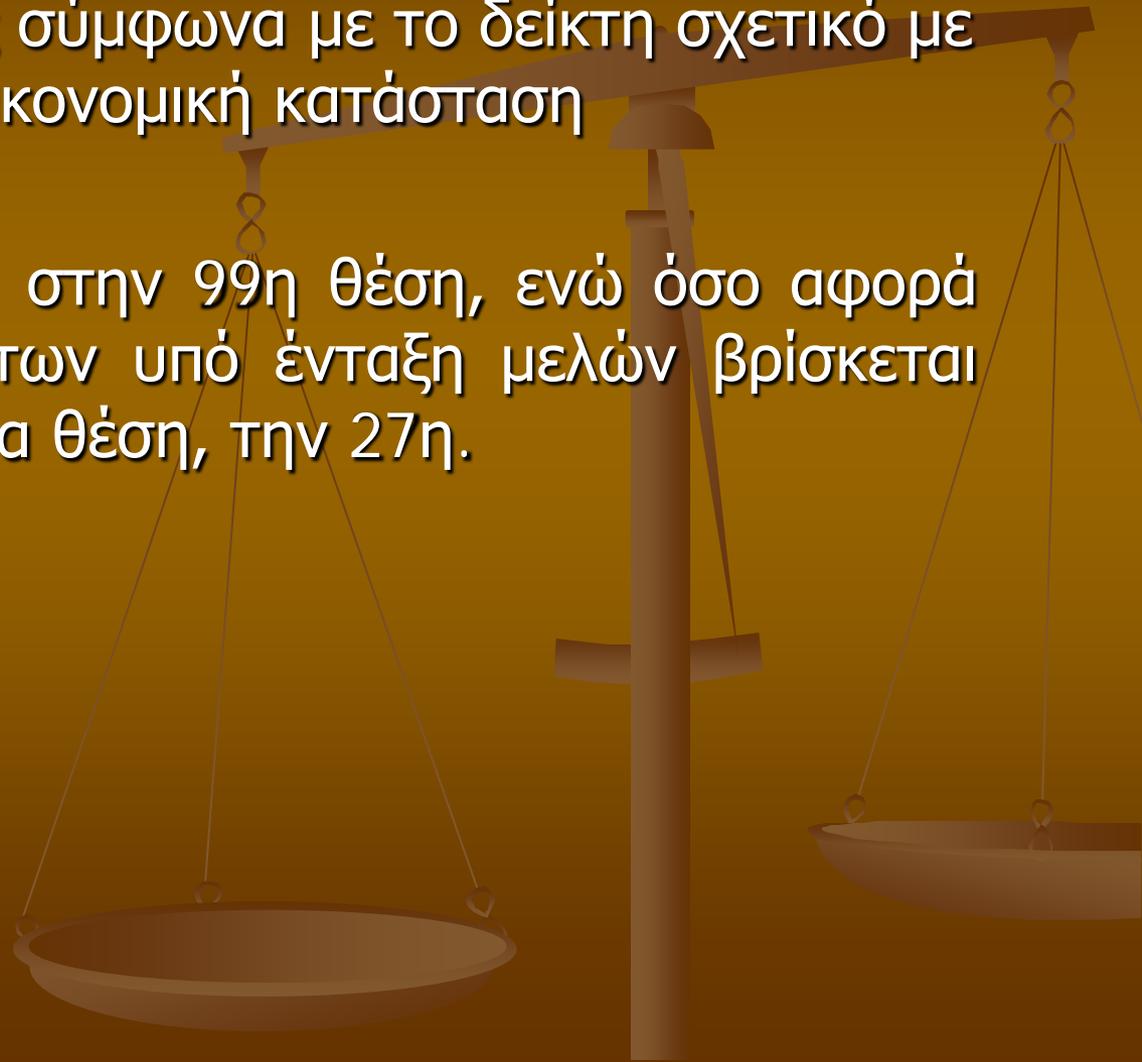
Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με τις υποδομές

Σε αυτό το σημείο η Ελλάδα εμφανίζει μία πιο βελτιωμένη θέση από ότι στους θεσμούς, καθώς βρίσκεται στην 33η θέση το 2005 σε παγκόσμιο επίπεδο ενώ στη ζώνη της ΕΕ φαίνεται να βρίσκεται στο ίδιο σημείο. Τα κύρια πλεονεκτήματά της αναφέρονται κυρίως στην διαθεσιμότητα των τηλεφωνικών γραμμών, η ποιότητα των ταχυδρομείων και η ποιότητα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος. Σε σχέση με τις χώρες της Ε.Ε. η Ελλάδα εμφανίζεται στη 18η θέση με βαθμολογία 4,49. Και σε αυτόν τον τομέα την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Δανία, με τις υπό ένταξη χώρες στις τελευταίες θέσεις.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με
μακροοικονομική κατάσταση

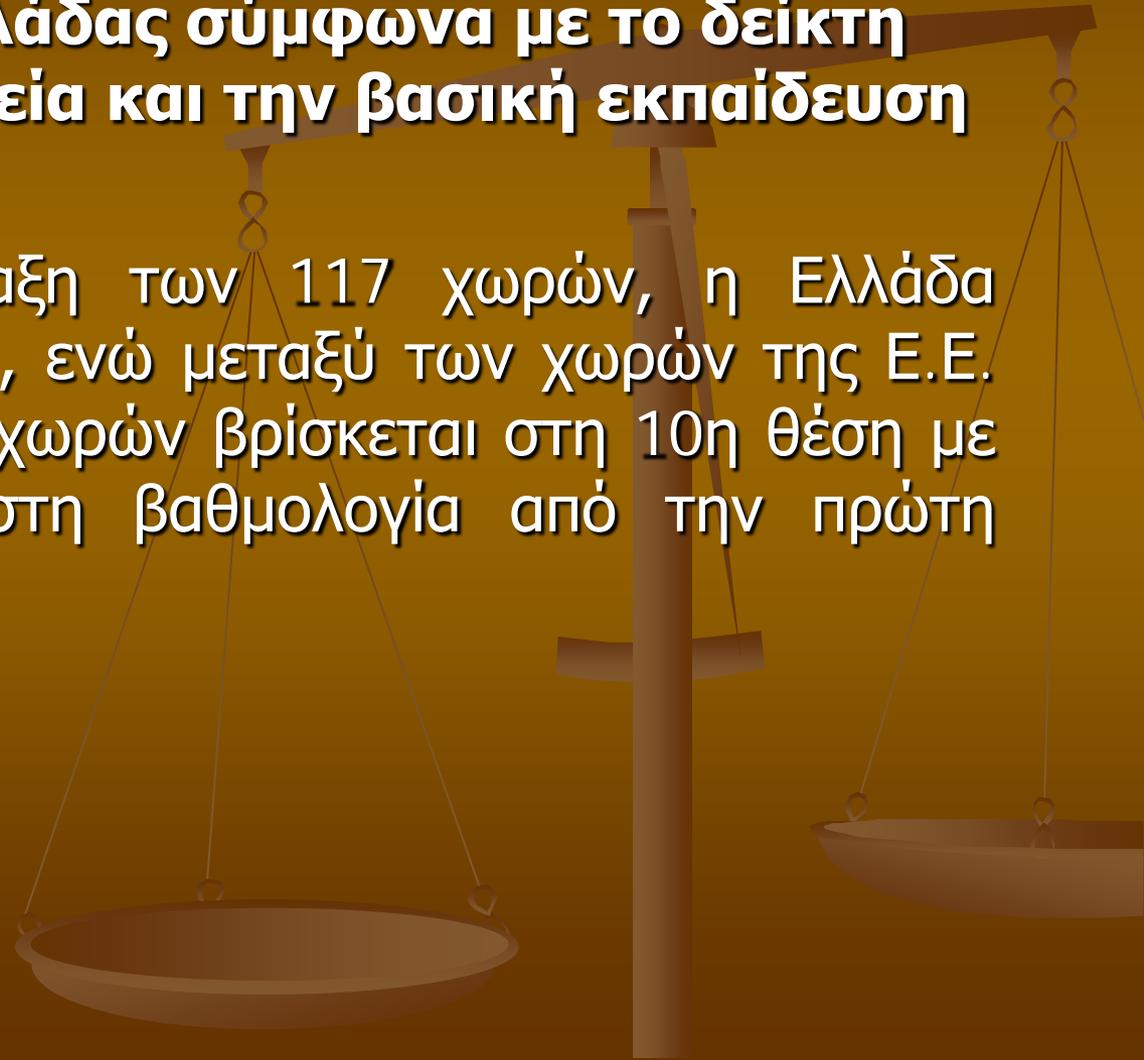
Η Ελλάδα βρίσκεται στην 99η θέση, ενώ όσο αφορά
την ΕΕ των 25 και των υπό ένταξη μελών βρίσκεται
σχεδόν στην τελευταία θέση, την 27η.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με την υγεία και την βασική εκπαίδευση

Στη γενική κατάταξη των 117 χωρών, η Ελλάδα κατέχει τη 17η θέση, ενώ μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. και των υπό ένταξη χωρών βρίσκεται στη 10η θέση με ελάχιστη διαφορά στη βαθμολογία από την πρώτη θέση.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με την ανώτερη εκπαίδευση και κατάρτιση

Η Ελλάδα σε αυτό τον τομέα κατέχει καλή θέση σε παγκόσμια κλίμακα καθώς βρίσκεται στην 32η θέση σε 117 χώρες. Μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. και των υπό ένταξη χωρών η Ελλάδα με κριτήριο την ανώτερη εκπαίδευση και κατάρτιση βρίσκεται στη 19η θέση με τη Φιλανδία στην 1η και την Τουρκία και την Κροατία στις τελευταίες θέσεις

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των αγορών

Σε σύγκριση με τις χώρες της Ε.Ε., οι επιδόσεις της χώρας είναι αρκετά χαμηλές, ενώ τις καλύτερες επιδόσεις παρουσιάζει η Μεγάλη Βρετανία και ακολουθούν η Δανία, η Φιλανδία και Ιρλανδία. Και σε αυτό το σημείο η ψαλίδα μεταξύ των χωρών μελών είναι ιδιαίτερα μεγάλη, ενώ η Ελλάδα με μέσο όρο 4,21 απέχει πολύ λίγο από την τελευταία θέση που κατέχει η Βουλγαρία (3,84) ενώ αρκετά πολύ από την πρώτη θέση που κατέχει η Μ.Βρετανία (5,64).

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με την τεχνολογική ετοιμότητα

Η Ελλάδα κατέχει την 46η θέση μεταξύ των 117 χωρών αλλά τελευταία μεταξύ των χωρών της ΕΕ-25. Το γεγονός αυτό οφείλεται στη χαμηλή διείσδυση των υπολογιστών και του διαδικτύου ενώ ταυτόχρονα σημειώνονται προβλήματα σχετικά με το νομικό πλαίσιο που υπάρχει αναφορικά με τις νέες τεχνολογίες. Η ψαλίδα σε αυτό τον παράγοντα είναι και πάλι ιδιαίτερα αυξημένη, δυσχεραίνοντας ακόμα περισσότερο την θέση της Ελλάδος. Ειδικότερα, η Δανία που βρίσκεται στην πρώτη θέση κατέχει ένα μέσο όρο ίσο με 5,69 αρκετά μακριά από την Ελλάδα με μέσο όρο μόλις 3,59, την οποία φαίνεται να πλησιάζουν η Τουρκία, η Ρουμανία, η Κροατία και η Βουλγαρία.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με τη λειτουργία και στρατηγική της επιχείρησης

Και σε αυτόν τον τομέα, η Ελλάδα παρουσιάζει μέτριες επιδόσεις καταλαμβάνοντας την 47η θέση στη λίστα των 117 χωρών και μια από τις χαμηλότερες μεταξύ των χωρών της ΕΕ-25. Τα αδύνατα σημεία της Ελλάδας είναι η απουσία τοπικών προμηθευτών για εξειδικευμένο εξοπλισμό για την παραγωγική διαδικασία και το γεγονός ότι οι εταιρίες αποκτούν τεχνολογίες περισσότερο από αδειοδοτήσεις και αντιγράφοντας ξένες εταιρίες παρά ύστερα από έρευνα. Αντίθετα, η λειτουργία του μάρκετινγκ και η πελατοκεντρική προσέγγιση των εταιριών είναι παράγοντες που συμβάλουν θετικά.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Η θέση της Ελλάδας σύμφωνα με το δείκτη σχετικό με την καινοτομία

Στον δείκτη καινοτομίας σημειώθηκε μια αισθητή βελτίωση στη βαθμολογία της Ελλάδας αλλά όχι και στην κατάταξή της. Συγκεκριμένα, η βαθμολογία της από 2,40 το 2004 έφτασε στο 3,36 το 2005, ενώ η θέση της παρέμεινε η ίδια η οποία είναι σχετικά χαμηλή (45η).

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Συμπεράσματα

Σύμφωνα με τις τελευταίες εκθέσεις του World Economic Forum (WEF) (1998-2005), η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας καταγράφει συνεχή υποχώρηση σε σχέση με το σύνολο των περιλαμβανομένων, σε αυτές, χωρών. Το εύρος των αρνητικών αυτών επιδόσεων γίνεται ακόμη εντονότερο εάν ληφθεί υπόψη ότι από τις χώρες της Ευρωζώνης μόνο η Ιταλία βρίσκεται, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση (2005) σε χειρότερη θέση από την Ελλάδα, ενώ δεν είναι λίγες αυτές όπου η ανταγωνιστικότητά τους βρίσκεται στις πρώτες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης (π.χ. Φινλανδία, Δανία κ.λπ.).

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας

Συμπεράσματα

Για τη βελτίωση της κατάστασης απαιτούνται:

- Αλλαγές στην εκπαίδευση των στελεχών
- Εξοικείωση με την νέα τεχνολογία και την πληροφορική
- Εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων
- Θεσμικές αλλαγές που σχετίζονται με την φορολογία, τον τρόπο χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και την γραφειοκρατία.
- Ανάπτυξη της καινοτομίας
- Ανάπτυξη των πόρων που δίνονται για έρευνα και ανάπτυξη.

